

Толежан Барлибаєв,
Надзвичайний і Повноважний Посол
Республіки Казахстан в Україні

КАЗАХСТАН — УКРАЇНА: стратегічне партнерство, засноване на довірі та історії

— Ваша Високоповажносте, що для Вас означає повернення в Україну в ранзі Посла Казахстану?

— На зорі незалежності наших держав у далекому 1994 році я був у складі першої місії, яка відкрила Посольство Казахстану в Україні. Пропрацювавши три роки, я поїхав на Батьківщину — до Казахстану, де брав активну участь у переведенні офісу МЗС до нової столиці Астани. А 1998 року приїхав в Україну вдруге, на той час я вже добре знав вашу країну і навіть непогано опанував українську мову.

За роки роботи в Києві я пройшов майже всі щаблі дипломатичної служби — від третього секретаря до радника. Мені пощастило брати участь в організації перших офіційних зустрічей і візитів, переговорах керівництва Казахстану та МЗС за участю видатних українських дипломатів: перших міністрів закордонних справ незалежної України Анатолія Зленка та Геннадія Удовенка. Міністр Борис Тарасюк був найчастішим гостем нашого Посольства. Це був цікавий, насичений подіями час.

Втретє я прибув до України в надзвичайно складний і відповідальний історичний період. Тож принагідно хотів би побажати українському народу мирного неба, подальшого розвитку та якнайшвидшого процвітання. Повернення в Україну як Надзвичайного й Повноважного Посла я сприймаю як велику честь, високу і дуже відповідальну місію, метою якої є всебічний розвиток

і поглиблення казахстансько-українських відносин на благо народів наших країн.

— Як Ви оцінюєте двосторонні відносини між Казахстаном та Україною?

— Казахстан та Україна мають давні історичні зв'язки. Ще у XVI столітті на казахській території з'явилися перші українські поселення. У важкі часи репресій і масових переселень багатьом українцям, які волею долі опинилися в казахському степу, надавали допомогу та підтримку прості казахи.

Наші народи поєднує велика духовна спадщина Тараса Шевченка, котрий прожив у Казахстані майже десять років. 350 його живописних праць, написаних під час заслання, з нового боку розкрили культуру і побут казахського народу, а верба, яку поет посадив на Мангишлакському півострові, стала одним зі значних символів поетів і прозаїків Казахстану.

Творчість Тараса Григоровича високо цінував казахський поет і мислитель Жамбил Жабаєв, який написав на честь 125-річчя Великого Кобзаря поему «Пісня про Тараса». У Казахстані дбайливо зберігають пам'ять про Тараса Шевченка. У багатьох містах є вулиці його імені, а в Актау встановлено один із найбільших у світі пам'ятників Кобзарю.

Українці та казахи пліч-о-пліч боролися за звільнення Європи від фашизму в роки Другої світової війни. Один із наших легендарних партизанів, Народний герой Казахстану Касим Кайсенов, героїчно воював на українській землі, і я добре пам'ятаю, як 1996 року мені пощастило супроводжувати його на місце бойової слави.

У повоєнні роки українські фахівці зробили вагомий внесок в індустріалізацію Казахстану, будівництво металургійних підприємств, об'єктів енергетики та інфраструктури. Водночас казахські спеціалісти навчалися в Україні. У Дніпродзержинську (нині — Кам'янське. — *Ред.*) навчався наш перший Президент Нурсултан Назарбаєв, а колишній Президент України Леонід Кучма багато років працював у Казахстані на космодромі «Байконур». Таких прикладів багато, — за роки роботи я зустрічав дуже багато українців, які жили чи працювали в Казахстані.

Сьогодні в Казахстані мешкає приблизно 400 тисяч етнічних українців, які беруть велику участь у розвитку нашого суспільства, економіки, культури, науки та освіти. Ми пишаємося нашими

українцями й робимо все можливе, щоб вони зберігали свої культурні традиції та українську мову.

Поглиблення та розширення традиційно дружніх відносин з Україною має для Казахстану вагоме значення. Зовсім недавно — 23 липня 2025 року — ми відзначили 33-тю річницю встановлення дипломатичних відносин.

Нині під керівництвом Президента Касима-Жомарта Токаєва Казахстан продовжує впевнений рух шляхом політичної модернізації та глибоких економічних і соціальних реформ, проводячи активну, збалансовану та зважену зовнішню політику.

З урахуванням міцного історичного фундаменту та тісних духовних зв'язків, ми маємо намір спільно опрацювати нові можливості для розширення торговельно-економічної та культурно-гуманітарної співпраці з Україною. Впевнений, що казахстансько-українські відносини й надалі розвиватимуться на благо народів наших країн.

— Якими є стан і перспективи торговельно-економічної співпраці між нашими державами?

— З відомих причин останніми роками торговельно-економічна співпраця між Казахстаном та Україною скоротилася. Торік обсяг взаємної торгівлі становив лише 411,8 мільйона доларів. Зниження товарообігу пов'язане з порушенням ланцюгів постачання, падінням обсягу експортованої та імпортованої продукції, зміною структури взаємної торгівлі.

Попри нинішню складну ситуацію та транспортно-логістичні проблеми, ми й далі підтримуємо ділові контакти. У Казахстані працює майже 900 підприємств з українською участю. У травні 2025 року відбувся успішний візит українських аграріїв із Черкаської області до Казахстану, досягнуто важливих домовленостей у розвитку молочного виробництва та м'ясного

Посол Казахстану під час вручення Вірчих грамот
Ambassador of Kazakhstan presenting Credentials

тваринництва. Хотів би наголосити, що українські фахівці добре зарекомендували себе у сферах управління агропромисловим комплексом, племінного тваринництва, вирощування зернових культур тощо.

Ми очікуємо на початок роботи Міждержавної комісії з торговельно-економічного співробітництва. Одним із перспективних напрямів взаємодії також може стати участь казахстанських компаній у проектах будівництва житла, шкіл і лікарень.

— Розкажіть, будь ласка, про гуманітарні ініціативи Казахстану в Україні.

— Насамперед хотів би наголосити на спільних міждержавних проектах допомоги українським дітям. У червні 2025 року група з 45 українських дітей вирушила на оздоровчий відпочинок до Республіканського дитячого табору «Балдаурен», розташованого на казахстанському курорті «Бурабай». Висловлюю вдячність Міністерству закордонних справ, Міністерству соціальної політики України, нашим українським колегам в Астані та депутатові Верховної Ради Сергію Нагорняку за підтримку у здійсненні цього важливого проекту.

У Києві з ініціативи фонду «Ана ұйі» та за сприяння казахської громади функціонує центр «Будинок мами», який надає тимчасове житло, юридичну та психологічну допомогу жінкам із дітьми, які опинились у кризовій ситуації.

Особливе значення мають гуманітарні проекти, реалізовані за підтримки казахстанського бізнесу. Зокрема, компанія «BI Group» відремонтувала й обладнала травматологічне відділення лікарні швидкої допомоги в Миколаєві, надала медичне приладдя та спорядження для персоналу. У березні 2025 року «BI Group» передала карети швидкої допомоги Міністерству охорони здоров'я.

Символом дружби та взаємної підтримки стали казахські юрти, встановлені у Києві, Харкові, Львові, Дніпрі та інших містах України. Казахська громада в особі Марата Дарменова, Сауле Алієвої та багатьох інших бере активну участь у гуманітарних ініціативах, надає допомогу українцям, які потребують продуктів, медикаментів і засобів першої потреби.

Насамкінець хотів би принагідно привітати читачів із наближенням Дня Незалежності України та щиросердно побажати їм миру й добробуту!

Дата інтерв'ю: 28 липня 2025 року